

Roll No.

Total No. of Questions : 19]

096

[Total No. of Printed Pages : 7

SS

2323

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

COMMERCIAL CLOTHING (Theory)

(Vocational Stream)

(Home Science Group)

(Garment Making Trade)

Paper-II

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time Allowed : 2 Hours

Maximum Marks : 30

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ: (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 096 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 28 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਭਾਗ-ਓ, ਭਾਗ-ਅ ਅਤੇ ਭਾਗ-ੲ) ।
- (v) ਭਾਗ-ਓ ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।
- (vi) ਭਾਗ-ਅ ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।
- (vii) ਭਾਗ-ੲ ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ । ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੋ ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।

ਭਾਗ-ਓ

ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।

1. ਬਲਾਕ ਲੇ-ਆਊਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 1
2. ਸਟੀਲੈਟੋ ਕਿਸ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ? 1

3. ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਬਖੀਆ ਆਮ ਸਿਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਇੱਚ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ _____ ਸਟਿਚ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । 1
4. ਕੱਪੜਿਆ ਉੱਪਰ ਲਗੇ _____ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਧੋਣਾ, ਪ੍ਰੈਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । 1
5. ਰੇਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕਪੜੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਧਾਈ/ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
(ਸਹੀ/ਗਲਤ) 1
6. ਕੋਰਡ ਮਸ਼ੀਨ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਫੈਸੀ ਡੇਰੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ । (ਸਹੀ/ਗਲਤ) 1
7. ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਤੀਰਾ, ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਤੀਰੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । (ਸਹੀ/ਗਲਤ) 1
8. ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ? 1
(ੳ) ਮੋਟੀ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਸਤਹੁ ਵਾਲੇ
(ਅ) ਜਾਲੀਦਾਰ
(ੲ) ਨਰਮ ਅਤੇ ਹਲਕੀ ਸਤਹੁ ਵਾਲੇ
(ਸ) ਰੇਸ਼ਮੀ
9. ਗਰੇਡਿੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦੱਸੋ । 1
(ੳ) ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ
(ਅ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਾਲ
(ੲ) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ
(ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
10. ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਉੱਤੇ ਕਿੰਨਾ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ? 1
(ੳ) ਖਾਣ-ਪੀਣ
(ਅ) ਵੰਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ
(ੲ) ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਜਲਵਾਯੂ
(ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

ਭਾਗ-ਅ

ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

11. ਰੇਡੀਮੇਡ ਕੱਪੜੇ ਖਰੀਦਣ ਸਮੇਂ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਗੁਣ ਦੱਸੋ । 3
12. ਮਾਸਟਰ ਪੈਟਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 3
13. ਕੁਆਲਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਪੜੇ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਖਦਾ ਹੈ ? 3
14. ਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਲਈ ਕੱਪੜਾ ਕਿਉਂ ਵੱਧ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ? 3

15. ਬਟਨ ਹੋਲ ਮਸ਼ੀਨ ਅਤੇ ਬਟਨ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਕੀ ਫਾਇਦੇ ਹਨ ? 3
16. ਰੇਡੀਮੇਡ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਆਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਮਿਥਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 3
17. ਨੋਟ ਲਿਖੋ : 3
- (ੳ) ਟਿਕਟਿੰਗ
- (ਅ) ਅੰਗੂਸ਼ਤਾਨਾ

ਭਾਗ-ੲ

ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

18. ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ । 5
19. ਸ਼ਰੀਰਕ ਨਾਪਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਉਦਾਹਰਨ ਸਹਿਤ ਵਰਣਨ ਕਰੋ । 5

(Hindi Version)

- ਨੋਟ: (i) अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड 096 अवश्य लिखें ।
- (ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें मुख पृष्ठ सहित 28 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं ।
- (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गए पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किए गए प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जाएगा ।
- (iv) प्रश्न-पत्र को तीन भागों में बाँटा गया है (भाग-क, भाग-ख तथा भाग-ग) ।
- (v) भाग-क का प्रत्येक प्रश्न 1 अंक का है तथा सभी प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं । प्रत्येक प्रश्न का उत्तर एक वाक्य से अधिक नहीं होना चाहिए ।
- (vi) भाग-ख का प्रत्येक प्रश्न 3 अंकों का है तथा परीक्षार्थी को इनमें से कोई पाँच प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं । प्रत्येक प्रश्न का उत्तर एक पृष्ठ से अधिक नहीं होना चाहिए ।
- (vii) भाग-ग का प्रत्येक प्रश्न 5 अंकों का है तथा परीक्षार्थी को इनमें से कोई एक प्रश्न हल करना अनिवार्य है । इस प्रश्न का उत्तर दो पृष्ठों से अधिक नहीं होना चाहिए ।

भाग-क

सभी प्रश्न जरूरी हैं।

1. ब्लॉक लेआउट का क्या अर्थ है ? 1
2. स्ट्रिटेडो का क्या उपयोग है ? 1
3. मशीन का बखिया सामान्य सिलाई के लिए लगभग _____ स्टिच प्रति एक इंच होना चाहिए । 1
4. कपड़े पर लगे _____ द्वारा दिए गए निर्देशों में विभिन्न वस्त्रों की धुलाई, प्रेसिंग और देखभाल के संबंध में जानकारी दी जाती है । 1
5. रेशे में कोई और रेशे जोड़कर कपड़े की गुणवत्ता में सुधार/बदलाव नहीं किया जा सकता है ।
(सही/गलत) 1
6. फेंसी डोरियों को कपड़ों से जोड़ने के लिए एक कॉर्ड मशीन का उपयोग किया जाता है ।
(सही/गलत) 1
7. पुरुषों की तुलना में महिलाओं का तीरा अधिक होता है । (सही/गलत) 1
8. बच्चों के लिए किस तरह के कपड़े चुनने चाहिए ? 1
(क) मोटी और भारी सतह वाले
(ख) जालीदार
(ग) नरम और हल्की सतह वाले
(घ) रेशमी
9. प्रेडिंग का तरीका बताइए : 1
(क) हाथों से
(ख) कंप्यूटर से
(ग) उपर्युक्त दोनों
(घ) उपर्युक्त में से कोई नहीं
10. मानव शारीरिक विकास को कौन-से कारक प्रभावित करते हैं ? 1
(क) खान-पान
(ख) वंश का प्रभाव
(ग) देश और प्रांत की जलवायु
(घ) उपर्युक्त सभी

भाग-ख

किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए ।

11. रेडीमेड कपड़े खरीदते समय कपड़े की विशेषता बताइए । 3
12. मास्टर पैटर्न का क्या अर्थ है ? 3

13. गुणवत्ता निरीक्षक परिधान में किन दोषों की जाँच करता है ? 3
14. गर्मियों की तुलना में सर्दियों की पोशाकों के लिए कपड़ा क्यों अधिक लगता है ? 3
15. बटनहोल मशीन और बटन लगाने वाली मशीन के क्या फायदे हैं ? 3
16. रेडीमेड कपड़ों में साइज़िंग कैसे की जाती है ? 3
17. नोट लिखिए : 3
- (क) टिकटिंग
- (ख) अंगुशताना

भाग-ग

किसी एक प्रश्न का उत्तर दीजिए ।

18. बिक्री से क्या तात्पर्य है ? बिक्री को बढ़ावा देने के लिए उपयोग की जाने वाली विधियों का वर्णन कीजिए । 5
19. शारीरिक मापों को कितने भागों में बाँटा गया है ? उदाहरण सहित स्पष्ट कीजिए । 5

(English Version)

- Note :** (i) You must write the subject-code/paper-code **096** in the box provided on the title page of your answer-book.
- (ii) Make sure that the answer-book contains **28** pages (including title page) and are properly serialised as soon as you receive it.
- (iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
- (iv) The question-paper will comprise of three parts (**Part-A, Part-B** and **Part-C**).
- (v) Every question of **Part-A** carries 1 mark and all questions are compulsory to attempt. The answer of every question should not exceed more than one sentence.
- (vi) Every question of **Part-B** carries 3 marks and candidate will attempt any five questions out of these. The answer of every question should not be more than one page.
- (vii) Every question of **Part-C** carries 5 marks and candidate will attempt any one question out of these. The answer of this question should not be more than two pages.

Part-A

All questions are compulsory.

1. What is meant by block layout ? 1
2. What is the use of stiletto ? 1
3. Machine allowance for normal sewing should be kept at approximately _____ stitches in one inch. 1
4. Information regarding washing, pressing and care of different garments is given by the instructions on the _____ put on the clothes. 1
5. The quality of the fabric cannot be improved/changed by adding another fiber to the yarn. (True/False) 1
6. A cord machine is used to attach fancy cords (dori) to clothes. (True/False) 1
7. Shoulders of women are more than the shoulders of men. (True/False) 1
8. What kind of clothes should be chosen for children ? 1
 - (a) Thick and heavy surfaced
 - (b) Net
 - (c) Soft and light surfaced
 - (d) Silky
9. Explain the method of grading. 1
 - (a) with hands
 - (b) with computer
 - (c) Both the above
 - (d) None of the above
10. Which factors affect human physical development ? 1
 - (a) Eating habits
 - (b) Heredity
 - (c) Climate of the country and province
 - (d) All of the above

Part-B

Answer any **five** questions.

11. Mention the characteristics of the cloth, when buying readymade clothes. 3
12. What is meant by Master Pattern? 3
13. What defects does a Quality Inspector check for in the garment? 3
14. Why is more fabric needed for winter clothes as compared to summer clothes? 3
15. What are the advantages of a buttonhole machine and button sewing machine? 3
16. How is sizing done in readymade garments? 3
17. Write notes on : 3
 - (a) Ticketing
 - (b) Thimble

Part-C

Answer any **one** question.

18. What is meant by sales? Describe the methods used to promote sales. 5
19. Into how many parts is body measurement divided? Explain with example. 5